

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks

Q.1 A. State the importance of finance in rural development.

OR

B. Describe the causes and consequences of rural indebtedness.

Q.2 A. Evaluate the co-operative institutions in India.

OR

B. Explain the functions of Regional Rural Bank. Give review of it's problems.

Q.3 A. Explain the concepts of Self-Help-Group. Describe the features of Self-Help-Group.

OR

B. Explain the Self-Help-Group's linkages with Bank and NGO's.

Q.4 A. State the non-institutional and institutional sources of rural finance.

OR

B. Explain the challenges before Self-Help-Group. Suggest the measures to accept the challenges before Self-Help-Group.

Q.5 Write short note **(Any Two)**

- A. Nature of rural finance.
- B. Functions of NABARD.
- C. Measures on rural indebtedness
- D. Self-Help-Group and Women Empowerment

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ अ. ग्रामीण विकासात वित्तपुरवठ्याचे महत्त्व सांगा.
किंवा
ब. ग्रामीण कर्जबाजारीपणाची कारणे व परिणाम विशद करा.
- प्र.२ अ. भारतातील सहकारी संस्थांचे मुल्यमापन करा.
किंवा
ब. प्रादेशिक ग्रामीण बँकांची कार्ये सांगून त्यांच्या समस्यांचा आढावा घ्या.
- प्र.३ अ. स्वयंसहाय्यता बचत गटाची संकल्पना सांगून स्वयंसहाय्यता बचत गटाची वैशिष्ट्ये विशद करा.
किंवा
ब. स्वयंसहाय्यता बचत गटाचा बँका आणि स्वयंसेवी संस्थाबरोबरच सहसंबंध स्पष्ट करा.
- प्र.४ अ. ग्रामीण वित्तपुरवठ्यातील असंस्थात्मक व संस्थात्मक स्रोत सांगा.
किंवा
ब. स्वयंसहाय्यता बचत गटापुढील आव्हाने स्पष्ट करून या आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी उपाय सुचवा.
- प्र.५ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)
अ. ग्रामीण वित्तपुरवठ्याचे स्वरूप
ब. नाबार्डची कार्ये
क. ग्रामीण कर्जबाजारीपणावर उपाय
ड. स्वयंसहाय्यता बचत गट व महिला सबलीकरण
